

kar se veseli na Ruskem in kar je nepremagljivo — žganje. Poraba žganja raste na Ruskem z vsakim letom. L. 1905 se je prodalo blizu 76 milijonov vedrov žganja (1 vedro obsega 12 litrov). Umevno, da so tudi dohodki iz žganja veliki; l. 1905 se je dobilo za žganje (na Ruskem ima vlada vso žganje, kar je monopol!) čistega dohodka čez 143 milijonov rublov, to je za 56 milijonov več kakor prejšnje leto! Tako zmaguje žganje. . . . Car ne more zmagati nad upornim narodom in ustaši ne morejo premagati kronanega tigra: Žganje pa premaga carja in narod!

V Maroku (Afrika) pelje vodja divjakov Rajsul odločen boj proti evropskim velevalstim. Položaj je skrajno nevarno. Diplomati se na papirju Rajsula „izguali“, ali mož ima celo vrsto afrikanskih „narodov“ za seboj. Združena evropska mornarica leži pred mestom Tanger (9 parnikov). Ali Rajsul se ne boji. Vsa leta se na Francoskem in Španskem na resno vojsko pripravljajo. Vojaki iz teh držav baje že odhajajo.

Lakota na Kitajskem, ki je posledica nedavnega dežja, je najhujša v zadnjih 40 letih. 4 milijonov ljudi je brez vsacega živeža in umira od gladi. 50 000 begunov je prišlo v mesto Nanking pol nagih in mrtvih. Vlada se boji uporne agitacije.

Dopisi.

Od nekje. Velepomemben in oster popis čez Ivana Kaukler, nadučitelja šolske okolice v Ptaju v štev. 26 „Stajerca“ pač nobenega njegovih znanec od dijaških in učiteljskih časov ni najmanj iznenadil; ampak čudil se je že marsikdo, da se je tej hudi šibi toliko let mirno skozi prsto gledalo, ter se ga ni očitno ožigosilo, kar bi bil špottlivec za pokoro in izganje že zdavnej zaslužil. Že kot gimnazijec je vedno čez druge prav zbadljivo in nehalno izražal, tembolj pa še pozneje na kr. mariborskem učiteljski. Če tudi mu je v raji latinski šoli matematika velike težave preglatice delala, si je vendar o prihodnji filozofiji na vedno domišljeval. A zadovoljen in miren naj bi sedaj bil s svojim mestom, kojega je le z veliko težavo in le edino s pomočjo prvakov, zlasti pa notarja in poslanca dr. Rataja, ki je pa tudi pozneje škandale delal, dosegel, kojega je Kaukler po vseh slovenskih časopisih za svojega zaščitnika razglaševal in raztrobental. Razun nekterih prvaških Slovencev se ga je v Ptaju vse balo, ker je hotel kakor še sedaj vse strahovati! — Tudi kot učiteljskega zastopnika v okrajnem šolskem svetu so se tega hudomušnega zapovedovalca kot hudirja branili, le njegovi kratkovidni pristaši so ga volili in hoteli imeti. V Ribnici na Pohorju in v Vuzeznici je svoj čas v počitnicah preživel ter si bogato nevesto iskal, a vsa dekleta so mu hrbte in fige kazale. Kauklerjeva ošabnost, prevzetnost, surovost in zasmehovanje čez druge je po širnem Stajerju in še daleč znano. Da bi ga vsega popisal, prišla bi velika knjiga na dan. Toliko za prvi pot. Hvala pa neustrašenemu dopisniku, ki je s Kauklerjevim značajem že vendar enkrat prišel na dan. Tovariši — učitelji.

Sp. Poljskava. V zadnji številki smo objavili dopis iz Sp. Poljskave, kateri je docela neresničen in zloben. Pri veliki množini dopisov, katere dobivamo, je zmota mogoča. Zdjaj smo se pa podučili, da je bilo vse drugače in da je mož, ki nam je dotični dopis poslal, grdo zavijal ter neresnico poročal. Bili smo torej naravnost mistificirani. Dotična svedanost se je vršila 6. nov. V obče spoštovani občinski predstojnik, katerega časti vsa okolica in ki je splošno priljubljen ter skozinsko naprednega mišljenja, ni o nameravani veselici ničesar vedel. Priredili so mu to veselico njegovi prijatelji, da ga počaste in da pokažejo, da klerikalci v tem kraju nimajo prve besede. S tem da to popravimo, prosimo vrlega župana g. Sicherla in g. mojstra Kickerja, naj nam to pomoto ne vzameta v zlo in naj bodeta prepričana, da je zapiranje naprednjakov do njih vedno isto. Dotični dopisnik pa naj svoje osebne grde napade v klerikalnih listih objavlja. Uredništvo.

Brežice na Savi. V prvi številki zakonatega lista, katerega izdajajo naši prvaki, se hoče

pokazati, da bode ta papirnati uničevalec naprednjakov kar vse Nemce nakrat požrl. Iz gotovih vzrokov se je naselilo uredništvo tega lista na Kranjsko, da lažje vse poštenjake oblaži, zanašaje se na ljubljanske porotnike. Ali tudi to sredstvo ne bode izdalo. Nepotrebno je, pečati se s plodovi vodenih možganov teh ljudi obširneje. Le par očitaj naj popravimo, ne zaradi lista, temveč zaradi javnosti. Neresnična je trditev, da se vsiljenemu sdravniku dr. Strašku plače zato ni od okraja izplačalo, ker ne pleše po piščalki vladajoče stranke. Okrajni zastop takoj po prevzemu poslov ni hotel priznati za večne čase sklenjeno pogodbo med dr. Straškom in okrajem in gledé pogodbe še ni sodnijske odločitve. Še car pa je dobival dr. Strašek kakor vsak drugi okrajni zdravnik, tisto kar je res zaslužil, tudi izplačano. Ali gre se za višje dohodke in zaradi njih gre tožba; prejšnji zastop jih je ravno dovolil na okrajne troške. Tako stoji ta stvar. Z okrajnimi denarji se ne bode gospodarilo, kakor se to ravno prvakom zljubi. . . . Druga nesramna trditev je, da hoče okraj mestu Brežice za prispevke h zgradbi novega mosta čez Savo in Krko 100 000 K izročiti. To so brezvestne trditve, katere morejo le prvaške butice iznajdeti. Ali na take limanice se pač nikdo ne vse, makari če dobi tudi 3 volilne golaže v „Narodnem domu.“ Ker smo že pri „Nar. domu“, naj omenimo, da je tam prava finančna metnosta doma. Baje se je rodil tam tisti pes, ki bode vse dolgove požrl. Ali — kako so izginile ti dolgovi? Videli bomo! Malo že vemo in „tajuosti“ v Posojilnici bi marsikaj izdale in bodo tudi izdale, ako bo trebal Kako človekoljubno deluje prvaška Posojilnica, dokazuje ta-le slučaj: Dne 22. svedana 1906 se je izplačalo posojilo pr. K 1000; zaračunilo pa se je na 6%, obrestih do 1. avgusta 1906 K 30 — in na drugih „izdatkih“ K 1980, torej za 6 mesecev blizu 50 kron!!!! Vodstvo Posojilnice se baha s svojimi milijonami; v žalostnih svojih gostilnah pa pijejo — prvi si napijejo poguma, ker so vložili denar in drugi se z rujno kapljico za „posojila“ trošajo. . . . Baje se seziđa na Griču iz starih hlevov zdravilišče za finančne talente; pod Gričem poleg glavne ceste pa bodo navrtali smolnate studence. . . . Dopisna prvaška lista je tudi razžaljen, ker prihaja in odhaja k g. Mathisu toliko vozov, k „narodni štacuni“ pa tako malo. Ja, kadar bode toliko reklamnih listkov tiskanih, da se izplača, jih kar odvažati, pridejo že vozovi. . . . Med tistimi obrtniki, s katerimi se brežiški prvaki bahajo, je tudi nekdo, ki je zblaznel in sedi v bolnici v Gradcu; nekaj pa je specialistov za prenos lastninskih pravic, za zakonske ločitve, za ustmene kupne pogodbe, za tajno pisanje itd. Ali nas razumete?! Le prihajajte s palico, mi pridemo potem s polenom! Toliko za danes. Pa na svidenje!

Iz Verzeja. Pogosto beremo, da so duhovni kmetski prijatelji; ne pravim da to ni res, ali vsi pa le niso! Naš župnik meni pač, da mu mora biti vsakdo v vseh stvareh pokoren, makari tako kakor je ovca mesarju pokorna, kadar jo žene v mesnico. Izvedel sem, da je naš župnik pravi povzročitelj nesrečnih tožb, ki se že čez 6 let vledejo zaradi tržkega pašnika. Na tisoče kron je tožba revnim tržanom vzela. Lani so že glavarstvo, namestnija in ministerstvo prepovedali, pasti po tržkih gozdech. Toda župnik je pustil vedno svojo živino v gozd gnati. Zanjari so to poizvedeli in župnik ter nekateri drugi posestniki so bili kaznovani. Vložili so rekurz. Ali kot strela iz jasnega je vse iznenadilo, ko je oblast zahtevala, da plačajo globe ali pa gredo v zapor. . . . Župnik zahaja rad v Rozmanovo krčmo. Ko zagleda tega ali onega tovariša pri paši, pravi: „To so moje ovčice“ in plačuje za pijačo, da se te ovčice slednjič opijanijo. Kadar pa pride kdo od nasprotne stranke, pa pravi župnik: „odhajaj odpadnik ali puntar“. In še več: celo preklinja vse tiste, ki branijo po svojih gozdech tujo živino pasiti. Ali župnik ne pozna dozdnihih postav?

Iz Ormoža. Prvaški gospodeki ormoške čitalnice hoteli so prirediti v ormoški okoliški šoli igro „Deseti brat“. Pa so se močno nasolili! Brez vsake prošnje do krajnega šolskega sveta počeli so svoje norčije v šoli uganjati. Ali vendar se je enkrat krajni šolski svet, v

katerem sede večinoma kmetje, spametoval in je tem prvaškim gospodekom da burke v šolskem poslopiju prepovedal, tako da so ostali na cedilu. Kaj potrebujejo v šoli takih teatrov! Šolo smo si postavili za poučevanje otrok, ne pa za take igre, pri katerih se nam šolo poškoduje; za popravilo pa mora poseči ubogi kmet globoko v žep. Čast vrlim možakom, ki se borijo za našo kmetstvo korist in tako počenjanje prvaškim bahačem prepredijo! Z stavbo šolskega poslopija smo si nakopali ogromne stroške, ktere nam je povzročil prejšnji krajni šolski svet pod komando znanega gosp. dr. Omuleca. Oh ko bi že prej imeli take moze v šolskem svetu, kakor so sedaj; izpadlo bi to vse za nas kmete drugače! Le tako naprej, vrli možje; glejte, da se naša deca v prekoristnem nemškem jeziku še bolje podučuje, čeprav nam to bahači tako strastno zabranjujejo. Zaveden kmet.

Op. uredn.: Veseli nas da vendar enkrat vsaj nekateri spoznavajo, da šola ni za teater ampak za poduk. Vsa čast možakom! Tako naj se nastopa in druge in kmalu bo konec norijam, katere stanejo le denar!

Kiral na Ogrskem. Vsem naprednjakom srečno novo leto! Vi pa, g. urednik, nadaljujte pogumno svoje delo. Spodbujajte ljudi, da bi Bog i onim oči odprl, ki še tavajo v temi klerikalstva. Srčna hvala, dragi „Stajerc“, da spodbujaš ljudi k nemškemu poduku. Ja delam na Ogrskem, a brez nemščine bi ne mogel izhajati, čeprav je tukaj geslo: „Eljen à Magyar Orszag!“ Jaz sem še danes hvaležen svojemur ranjkemu učitelju Jož. Kokalju pri sv. Marjeti poleg Rimskih toplic za njegove nemške poduke. Živeli „Stajercijanci!“ J. B., rudar.

Spominjajte se vboje ptice, ki trpi v mrazu! Trosite ji hrane!

Novice.

„Kristjani“ na — jeziku. Mi smo prinesli v božični številki praznikom primeren uvoden članek. Zdelo se nam je, da je to dolžnost vsacega lista, katerega čitatelji so kristjani. Zdelo se nam je, da mora vsaj ob praznikih ponehati politična gonja in da morajo vsaj tisti, ki vedno kriče, da so najboljši kristjani, par besed o krščanstvu ziniti. . . . Pa smo se zmotili. Napredni listi, katere psujejo klerikalci za „brezverske“, so prinašali božične članke. Klerikalni listi pa so to „pozabili“. . . . Evo dokaz! Mariborski „Gospodar“ je prinesel za Božič članek, ki prične tako-le:

„Mir nam obetajo božji klerikalci iz nebeskih višin: Ne donajajo ga nam, ampak samo obetajo. . . . Iz Ptuja prihaja že več let „Stajerc“, ki vedno napada katoliške moze“. . . . itd.

In potem cele litanije čez napreden list. . . . Ja kaj pa ima opraviti Božič s „Stajercem“, kaj imajo opraviti betlehemski pastirji z našim listom? „Gospodar“ je v svoji divji želji po hujskanju celo božične praznike izrabljal za hujskarijo, kakor izrabljajo njegovi privrženci leco in spovednico. . . . In drugi klerikalni listi niso za las boljši. Tako je „krščanstvo“ teh ljudi in za tako „krščanstvo“ se pač lepo zahvaljujemo. To je krščanstvo na jeziku in zato lažejo ti nad vse pobožni gospodje, kadar se šopirijo kot veliki „kristjani“. Njih „krščanstvo“ je toliko vredno kakor njih „narodnost“, za katero ne damo pečene hruške.

Prvaški švindl! Slov. jezik nima primerenega izraza, ki bi označil brezmejno podlo ravnanje nekaterih prvaških lističev. Res, škandal je za cel slovenski narod, da izhajajo še listi, ki delujejo edino za lažjo, obrekovanje in švindlom. Prvi med temi švindlerskimi „časniki“ je danes celovski „Mir“. Ta cunja postaja dan za dnevom nesramnejša, ako ravno jo ne vpoštevajo več noben pošteni človek, ako ravno ji ne posodi nobena duša počenega groša, ako ravno so jo vrgli liberalci iz svojega tabora in so ji dali tudi klerikalci že davno brco. V 51. števil. je prinesla ta sleparska cunja podlo notico, v kateri pravi, da — „Stajerc“ „orka“. . . . Pravi da imamo toliko „dolga“, da ne vemo več „kam in kako iz silne zadrege“. . . . Za tako podlost bi bil pasji bič edini odgovor! Osebnost ničvreden mora biti človek, ki tako nesramno laže. „Stajerc“ je postal ted-

nik, to se pravi, njegovi izdatki so se podvojili in vendar pademo pred tistim prvaškim popom, ki nam dokaže le vinar dolga, na kolena in mu poljubimo črno njegovo suknjo. Naši dohodki so se v zadnjem času tudi podvojili in kar obstoji, „Stajerc“, še ni imel toliko dohodkov kakor zadnje dni. Sramotno je le, da capljajo veliki listi kakor je „Slovenec“ za takim pritlikavcem, ki liže pete tistim, katere je včeraj še opljuval. Ali vsak otrok ve, kako stoji stvar. „Mir“ hoče na vsak način „Stajercu“ škodovati in zato laže v edo ma, — saj mu to ligurianska „morala“ dovoljuje. Pa ne delajte si nade, lažniki! Pokazali vam bomo, da še dolgo nismo pri kraju in da bodele še čutili našo življenjsko moč! In — kar je glavno! — mi živimo iz lastnih sredstev, ne pa od „pufa“ in nafehtanih „almoznov“ kakor „Mir“ in drugi zakotni lističi.

Neverjetna predrznost. Veste kaj je to? No — v zadnji številki smo pisali, da je vlada brez vzroka ljubljanskemu škofu Jegliču znižala davke od 18.000 na 3.000 K, da mu je torej 15.000 K darovala. In da smo to omenili, — mi, ki vemo slučaje, ko se je kmetu za par kronic davka zadnje kravo prodalo — zato smo „neverjetno predrzni“. Dobro, mi smo potrpežljivi, ali — ven z dokazi! „Fihpos“ pravi, da je to „izjemen“ davek, ki ga „plačujejo samo duhovni“. Napisati bi pa moral: „samo bogati škofi“. Nepozabljeni in največji avstrijski cesar Jožef II. je razpusil razne samostane, poslal lene menihe in nune k delu in osnoval z njihovimi pribačenimi denarji „sklad“, iz katerega bi se naj duhovščina plačevala. Ker je bilo pa preveč duhovnikov in premalo denarja, določilo se je, da morajo plačevati bogati škofi od svojih velikanskih dohodkov gotov „davek“ v ta „sklad“. In ravno ta „davek“ ni hotel plačati ljubljanski škof in razni kaplančki — poslanci ter hofrati — so mu pripomogli, da mu je vlada darovala 15.000 K. In mi smo to ravnanje pribili, zato pa nas ima „Fihpos“ za „neverjetno predrzne“. Mi pa prosimo: neverjetno je, ako se upa list, kilaže v javnosti, da je „kmetijski“ list, tako ravnanje zagovarjati. Potem čveka „Fihpos“ o škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano in o „Alojzijevisču“ in o škofovih izdatkih za „človekoljubne umetniške in znanstvene namene“. To je pač ne samo predrznost, temveč nesramnost! Prvič so slavni „zavodi“ v Št. Vidu, za katere se je na več kot predzren način odiral neumne Kranjce, le škoda za Slovence, ker se odtegnje kmetijstvu zdrave, močne mladeniče in se jih „vzgaja“ tako dolgo, da postanejo prvaški hujskači v talarju! Drugič je le par fantalinov zastoj v teh zavodih, vsi drugi pa morajo plačevati do 500 K. Glede „Alojzijevisča“ pa škof Jeglič sploh niti ušivega vinarja ne žrtvuje in Korošev list je nesramno lagal, ko je to trdil. Jeglič upravlja le velikansko glavnico škofa Wolfa in ima od tega svoj dobiček!! Kar se pa tiče umetnosti, je ljubljanski škof do danes samo nekaj napravil: nakupil je celo naklado Cankarjeve knjige „Erotike“ in jo — sežgal. In to v sedanjem stoletju! „Fihpos“ ni torej le predrzen, temveč tudi nesramen do skrajnosti. Zakaj pa interpellira kaplan Korošec le zaradi stranišnih napisov? Zakaj ne vpraša, kako se je predrznila oblast, „odpisati“ neki kmetici v Šiški le 1 vinar davka zaradi toče?! Škofi, ki ne znajo gospodariti, podpira lahko vsak; ali kmeta, trpina, vbovega vraga je treba podpirati, vi črni, širokoustni farizeji v Mariboru!!!

Značilno! V 52. številki se peča mariborski „Gospodar“ s „Stajercem“ v 12. reči v dvanajstih noticah. Vraga, vedno poje, da „umira“ naš list, da smo „pri kraju“, da nas berejo le „šnoparji“, — zakaj pa pišete toliko proti nam? 12 notic proti „Stajercu“ v eni sami številki, to je vendar preveč. Vse kar je prav, velečastita gospóda, ali to je preveč!

Gasilci, gor! Tako pišejo v eni svojih zadnjih števil „štifelpucerji“ znanega poštenjaka dr. Korošca. Za božjo voljo, kaj se je zgodilo? Ali se je vnela slama v glavi prvaških časnikarjev? Potem bi pač nobena požarna bramba ne pomagala. Ali ne, ne! V dotičnem „Fihposovem“ članku smo brali o

„narodnih svetinjah“, o „sveti dolžnosti“, o „groznih nasprotnikih“, o „krasni domovini“ in — — — hudirja, mi poznamo svoje „Papenhajmerje“: kadar ima „Fihpos“ tako visoko leteče besede v svojih ustih, takrat „oufa“ po navadi za denar, takrat mora vsak fajmošter, vsak kaplan, vsak mežnar in vsaka terciarka vedeti in med vrsticami čitati: odprite svoje denarnice, kajti v naše blagajne je prišla suša in mi potrebujemo drobiža. Tako smo si mislili in tako je tudi stvar! Požarniki naj gasé, kajti v „Fihposovem“ uredništvu se je vsled prevelike suše vnelo. Požarniki naj gasé, — pa ne z vodo, temveč z bankovci po 10 K. Požarniki naj gasé, kajti v „tiskovnem društvu“ v Mariboru, v slavni Ciril- in Metodovi tiskarni gori. Vbogi „štifelpucerji“ poštenjaka Korošca, — zakaj toliko ropotanja? Ako vam manjka drobiža za izdajanje tako grozno „potrebnihi“ listev kakor so „Fihpos“ in „Stimmen“, potem vemo mi jako dobro odpomoč. Kaplani in fajmoštri bodo dobili kmalu precej večje plače: naj torej vsak teh možakarjev plača gotovo svoto davka za vašo tiskarno. Ampak gasilce pustite pri miru. In tudi tiste duhovne, ki se brigajo raje za božje kakor za — Koroščeve nauke.

Z imeni na dan! Poročali smo, da so prosjačili prvaški vodje v Ptuj pri „Stajercu“, naj ne napada hofrata Ploja. Pribili smo s tem dejstvom, ki se ne da več utajiti in ki smo ga pripravljeni dokazati pred vsako sodnijo. Res je, kar smo pisali; prvaki so ponižno prosili, naj ne napadamo hofrata Ploja, kateremu je vrgel posl. Stein zločinstvo v obraz. „Gospodar“ hoče to dogodbo „osmešiti“ in celo Spindlerjev „Nar. List“ nas napada zaradi te trditve. „Z imeni na dan“, tako kriče ti listi. Dobro, dobro! Imeli smo toliko takta, da nismo hoteli objavljati ime moža, ki je to storil. Hoteli nismo, da bi trpel posamezni prvak za grehe cele prvaške stranke. Ali ker se nas sili, moramo izpregovoriti. Za hofrata Ploja je prosjačil pri „Stajercu“ tisti trgovec v Ptuj, ki se sicer giblje večinoma v nemški družbi, ki pa je vendar že slovesno izjavil, da je in ostane prvaškega mišljenja. Razumete? Tisti trgovec, ki je postal vsled prizadevanja raznih hofratov ravno kakor „komercialni svetnik“, ki je torej te hofrate potreboval in je torej iz osebnega kakor iz strankarskega interesa prosjačil za milost. Razumete? Dotični gospod naj se zahvali pri prvaških listih, da se ga je potegnilo iz varnega zavetišča v javnost. Ali mi smo hoteli le dokazati, da je res, kar smo pisali: Sveda bodo prvaški listi zopet tajili, — ali otajili ne bodo resnice. Pa — eks!

„Fantu“ Vek. Spindlerju povem enkrat za vselej, da ga res prav nič ne briga, kakšnih shodov in na kakšen način se jih udeležujem. Ako bi pričel slavni „Fedorov“ poha osebnega boja zasledovati, dobil bode primeren odgovor. Tudi jaz se ne brigam za preteklost gotovih gospodov. Ali brigati se bodem pričel, ako me v to prisili. Klin s klinom! — Linhart K.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Poslanec dr. Korošec je — kakor poroča „Nar. list“ — že zopet prelomil svojo besedo. Obljubil je da bode le to storil, kar bodeta storila Robič in Ploj. V „Slovenski zvezi“ pa je glasoval proti predlogu Robiča, naj se izvaja posledice iz tega, ako sprejme zbornica točko, da se sme volilni red spremeniti le z 2/3 večino. V „Fihposu“ pa je Korošec lagal, da je glasoval za ta predlog. No, mi poznamo Korošca od pete do glave in ob priliki napišemo njegov životopis od „prefekta“ od „poslanca“.

Novo sredstvo za „rešitev“ Slovenski narod na Štajerskem bi že davno izginil kakor kafr, ko bi ne bilo prvakov, ki zanj „delujejo“ in ga „rešujejo“. Kam bi prišli vbogi Stajerci, ko bi ne upeljali prvaki svete vojne za dvojezične pečate?! Kam bi prišli, ko bi ne kontrolirali prvaški nosovi vsako stranišče! Zdaj so pa znašli novo sredstvo, kajti pot prvaškega „narodnjastva“ vodi sicer skozi stranišča, ali ne ostavi se niti v občinskih pisarnah. Prvaki agitirajo zdaj, naj bi sklenile občine izključno slovensko uradovanje. S tem hočejo prvaki edino oblasti šikanirati in delo podvojiti. Kako grozno

bode izgledalo to „uradovanje“, si lahko vsakdo misli, kdor pozna razmere. Mi za svojo osebo vemo, da napravi neki prvaški župan v bližini Ptuj, ki je vodja in general prvakov, več napak kakor je besed v njegovih spisih. Ali hočete zopet ime izvedeti? . . . Pametni ljudje se ne bodo pečali s takimi prvaškimi neumnostmi, temveč raje z gospodarstvom. Tako stoji stvar!

„Slovenske pravice“, tako je krstil Vekoslav Spindler listič, katerega je izdajal kot urednik „Domovine“. Zdaj so te uboge „pravice“ zaspele in nehale izhajati. Tudi talistič je imel cilj, premagati in uničiti „Stajerca“. Pa tudi ta listič ni dosegel svoj cilj. „O mrtvih govori le dobro“, — zato molčimo raje o teh mrtvih Spindlerjevih „Pravicah“. R. i. p!

Delo naprednega zastopa v Ptuj. Komaj dve leti imajo naprednjaki ptujski okrajni zastop v svojih rokah in že se vidi plodove tega pridnega dela. 19 let so imeli prvaki okraj v svoji oblasti in ničesar niso storili, vse so zanemarili, vse je zaspalo in pustili so še ogromno svoto dolga. Vse prebivalstvo je vsled tega tudi veselo zdihnilo, ko se je iztrgalo nepoklicanim in nezmožnim ljudem zastopstvo iz rok. Naprednjaki, na čelu jim župan Ornig, niso ostali za pečo, temveč so pričeli delati brez ozira na nizke psovke v zakotnih prvaških listih, brez ozira na polen, katere so metali prvaki naprednemu zastopu med noge, — in posrečilo se je naprednjakom, dvigniti v teku dveh let cel okraj in ga pripraviti na stališče, ki je zastopu kakor prepivalstvu v čast in ponos. Celo nasprotniki imajo ta vtis in na zadnjem zborovanju zastopovem ni niti eden prvaških članov usta odprl, niti eden se ni oglasil k besedi, niti eden ni ponovil ali skušal vtemeljiti grde napade v prvaških listih. Kakor nemi spomeniki so sedeli gospodje Mahorič, Zelenik, Brendič itd. in priznali s svojim molkom, da je izvršil napreden zastop velikansko delo in da mu gre hvala od vsacega poštenjaka. . . Preglejmo poglobitve točke izporočila, katerega je zastop podal in ki obsega dobo od julija 1904 do konca decembra. V tej dobi se je izdalo za ceste K 141.000 in za plemensko živino K 9.000. Od prvaškega zastopa pa se je prevzelo l. 1904 dolga K 22.000. Okrajna doklada se je zvišala tedaj za 10%, kar je doneslo K 70.000. Izredna zastopova dela so znašala s tem dolgom K 172.000. Iz tega sledi torej, da je delal okraj s preostankom iz tekočih računov, ki je znašal 102.000 K. Že iz tega razvidi vsak pameten človek, ki ima oči, da gleda, in ušesa, da sliši, da je okrajno gospodarstvo naravnost vzorno. Ali poglejmo posamezne številke iz tega dveletnega dela! 140 lesenih in strohnih cestnih cevi se je nadomestilo z cementnimi cevi (skupno 876 m), kar je znašalo K 6.051,02. — Most v Ankensteinu se je prenaradil in betoniral. Most je danes skoraj lepši od ptujkega in bode držal leta in leta. Betoniranje meri 152 m v dolgini in 5-70 m v širokosti in je stalo K 5.872,82. Retkonstrukcija pa je stala K 6.778,98, torej skupno moč čez 12.600 K. — Za razne druge mostove (kakor v Podlehniku, v Stanošini, v Trzcu itd., skupno 74,80 m dolgo in 5 m široko) K 2.122,48. — Za mostova v Skofcih in Svetinjah na radgonski cesti (8 m dolgo, ograja s šinami) K 383,39. — Za 2 mostova proti Podvincom (beton na dilah 16,8 m dolgo in 5 m široko) K 377,46. — Za mejni most na ljutomerski cesti (3,4 m dolgo, 5 m široko) K 248,38. — Za most v Hlaponcu (na betonu 3,8 m dolgo, 5 m široko) K 991,06. — Most pri „Friedelnu“ na vurmberški cesti K 514,18. — Škarpa pri Maleku na radgonski cesti (40 m dolgo in 1,80 m visoko), povečanje ceste in pešpota K 1.029,26. — Zgradba na Golemvrhu na krapski cesti K 6.042,89. — Zgradba na Strmecu pri Rogatcu K 535. — Pešpot od Brega v Hajdino K 286,97. — Cestna zgradba Velovlek-Svetince (4 km dolga), ki je bila gotovo več kot potrebna, stane K 30.000. — Naravnost krasna je nova cesta ob Okičevi gori, (2 km. dolga); kdor je poznal prejšnjo pot, ki je bila naravnost grozna in nevarna, mora priznati potrebo te zgradbe, ki stane K 23.107. — Za 7 km dolgo cesto v sv. Florijan se je izdalo 20.344 K. (izdelano 4 km.) — Za cesto v Turški vrh

(1 km) K 3.603 — Zgradba ceste Podlož Sesterše (km) stane K 10.180; izdelano je 3 km. — Zgradba na gori Strmen za Selom (2 km dolgo) stane K 1.410. — Omeniti je tudi občinsko cesto v Ptujski Gori (4 km) ki stane K 6.863 —, občinsko cesto sv. Elizabeta (1 km, K 206.71), občinsko cesto na Bregu (K 400). Nadalje nova cesta v Naraplu (2 km dolga), ki stane K 2.827 —, sv. Urbanska občinska cesta (K 1.707), občinska cesta Dornava-Možganje (K 130) občinska cesta Zakušak (K 113), občinska cesta Slatina (1 km) K 1.362, Ptuj-Rogoznica poleg železnice (1 km) K 9897 —, Sesterše-Šikole (2 km) K 2.050, itd. — Za kilometrsko kamenje I. in II. razreda se je izdalo K 704 —. Za te številke kažejo pri površnem pregledanju uspeh dela. Slično se je oziralo tudi na živinorejo. Nakupilo se je 35 plemenskih bikov (30 Pincgav in 5 iz Ptujске gore) za K 9.142 —, in 15 plemenskih telic za K 440.22 in 2 teleta-bika K 50.46. — To so poglavitne številke iz tega veleznimivega poročila. Med največje in najbolj urejene okraje štejejo lahko Ptujskega. In to se je delalo brez ozira na narodnostno gonjo, ki jo propagirajo prvaki, brez ozira na to, da so zastopniki Nemci, ki so žrtvovali vse svoje delo in vso svojo zmožnost za slovensko ljudstvo. Prvaški listi bodo seveda nadaljevali gonjo proti zastopu, bodo lagali in psovali in naprej. Kajti volitve se bližajo in prvaki se gibljejo. Pametni volilci pa bodo napravili račun, pregledali delo in bodo potem priznali, da je napreden zastop v kratki dobi več naredil kakor klerikalci tekom 19 let.

Okrajni zastop ptujski je obdržal 27. dec. v dvorani mestne šparkske svoj redni shod, kateremu je predsedoval načelnik g. Ornič. Po otvoritvi se je podalo veleznimivo poročilo o zastopnem delovanju od julija 1904 do decembra 1906. O poročilu govorimo na drugem mestu. Zanimivo je, da se je vzelo to poročilo ednoglasno in brez razgovora na znanje. Načelnik je potem predlagal, naj se daruje okrajnemu tajniku g. Bengu K 600 in castnemu tajniku K 200 subvencije; obenem naj se dvigne tajnika v 10. činovni razred drž. uradnikov. Sprejeto! Zast. Fürst je predlagal, naj se izjavi okoliš 1, 4, 10 in 11 za čiste plemenske okoliše. Zast. M. Strachill je predlagal izredno dovoljenje občini Trnovce, da sme prodati državne zadolžnice in porabiti skupilo za poravnaje vsled cerkvene stavbe v Selah nastalega dolga. Oba predloga ednoglasno sprejeta! Nač. Ornič je poročal o povzdigi okrajne ceste od Janežovce skozi Vinterovce, Darstelo in Jiršovce do št. Rapske ceste v 2. razred; nadalje o preložitvi okrajne ceste v Grabincih v črni gornjo-radgonske okrajne ceste; končno še o povzdigi občinske ceste, ki se cepi od okrajne ceste pri sv. Barbari v Halozah in vodi skozi Medribnik k sv. Florijanu ter se izteka v hrvaško cesto, v 2. razred. Vsi ti predlogi so se ednoglasno sprejeli. Celi vrsti občin se je dovolilo občinske doklade čez 40%. Potem so vzeli ednoglasno proračun za l. 1907 na znanje; tudi o proračunu govorimo posebno. Kot revizorji za okrajni račun za l. 1906 in za proračun 1907 so bili izvoljeni gg. Mahorič, Windisch, Kasper, pl. Pongratz in Tschutsch. Razni govorniki so povedali potem svoje želje glede cest v raznih krajih. Načelnik je v obče zadovoljstvo naznačil, da se bode letos najbolj oziralo na levo dravsko obrežje in zlasti na Slov. Gorice. S tem je končalo to velevažno zborovanje.

Proračun okrajnega zastopa v Ptuju za l. 1907 izkazuje potrebnosti K 201.211.69 in dohodkov K 67.228.30; 40% doklada znaša K 132.986.80 in se bode torej okroglo 1000 K v proračunu za l. 1908 postavilo. Dohodi obsegajo sledeče zanimive številke: Ankensteinski most K 5.000, premije za bika K 249 —, deželne subvencije za ceste I. razreda K 24.430, za ceste II. razreda K 500, deželna subvencija za sv. Florijansko cesto K 7.000 za cesto Podlož-Sesterše K 5.000, za Okičevo cesto 13.000, za cesto Velovlek K 8.533, povrnino 1/2 stroškov za občinske ceste K 2.000 itd. — Še zanimivejše pa so številke iz izdatkov; omenimo naj le sledeče: donesek k dež. šolsk. zakladu K 23.272.09; za vzdržanje cest se potrebuje K 87.395 —, za regulacijo

Drave K 880, za regulacijo Pesnice K 2000, za sadno drevje ob cestah K 1.000; nadalje za cesto v Velovlek K 8.000, v Okič K 17.000, v Podlož-Sesterše K 5.000, v sv. Florijan K 10.000, za cesto v Janežovce in Jiršovce K 8.000, za cesto ob Grabincih K 3.000, za okrajni ubožni sklad K 2.000, na subvencij za občinske ceste K 7.000; nadalje m. dr. še sledeče podpore: za jugovzhodno-štajersko železnico K 2.000, za šivalni in kuharski tečaj za kmetске hčere K 500, za bika K 1.000, za svinjerejo K 1.000, poljedelski šoli v sv. Barbari K 100, za nakup plemenskih bikov K 2.200, za čebelarstvo K 500 itd. itd. Te številke kažejo jasno splošno napredovanje okraja. Treba se je ozirati na delo in potem šele soditi.

Proti firmi Leposcha v Ptuju nadaljujejo prvaške cunje nesramno gonjo. Mi smo stvar razjasnili in vsak dostojen človek bi mislil, da je zadeva rešena. Prvaški listi pa nimajo niti toliko dostojnosti, da popravijo očitno laž. Fej!

Razprodalo se bode 17. t. v Ptuju (Bahnhofgasse v kleti) 625 hl belega in 38 hl dalmatinskega vina brez posode na javni dražbi. Vino je iz Kaiserjevega konkurza (glej naš inzerat).

Rabuza — plava. Mi ne vemo, ali je to zbežalo kaplanče zdijvalo ali kaj. Iz Trbovelj je moralo čez noč pobegniti, ker bi mu knapi drugače ušesa navili, iz Skal je moralo dvakrat, enkrat v spremstvu orožnikov, drugič zopet čez noč, — in komaj je prišlo to besno kaplanče v Št. Jakob, že giblje zopet svoj strupeni jeziček, že hujška, laže in uganja burke. Dobil smo dopis iz sv. Jakoba, katerega objavimo v prihodnji številki. Za danes pa trdimo slovesno in javno: kaplan Rabuza je v hiši božji na prižnici lagal in nesramno resnico pačil, ko je trdil, da „Štajerc“ z novim letom ne bode več izhajal. Kaplan Rabuza, Vi ste nesramni lažnik!... Kar se pa tiče nečuvnega dejstva, da je Rabuza šel na pošto in izvedel tam, kdo je naročen na naš list, povemo to-le: napravili smo že naznanilo na pošto ravnateljstvo! Videti hočemo, ali ni uradne tajnosti v sv. „Jakobu! Toliko za danes, — prihodnjič prinesemo dopis!

Zloraba uradne tajnosti. Nekateri poštni uradniki so izdali raznim prvaškim duhovnom naslove naših naročnikov. To je navadno hudodelstvo! Prosimo: Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da ima župnik v Ptujski gori listo, na kateri so napisana vsa imena naših 61. naročnikov v Ptujski Gori. To je nesramno! Napravili smo takoj naznanilo na pošto ravnateljstvo in preiskava bode dognala, kje je hudodelec. Take nesramnosti, takšni „črni kabinet“, kakor je bil v srednjem veku, ne moremo in ne bomo trpeli!

Župnik v Ptujski Gori ima semtertja tudi čudne manire. Pred kratkim je prinesla gđ. Mici Radler otroka h krsti. Župnik pa je pričel psovati, je postal grob in se vedel prav neotesano, tako da se je moralo otroka v drugi fari krstiti. Vi župnik Tertuček, veste zakaj vera peša?...

„Nemški ne znajo.“ To „igro“ je hotelo vzpizoriti bralno društvo v Ragoznici pri Ptuju, ali oblast jo je prepovedala. Vsak šolar razume, da so hoteli s to duhovito „igro“ smešiti Nemce in narodno hujskati. Zato je prepoved pač umevna. Prvaški listi pa vpijejo, kot da bi se podrl svet. Reveži!

Napredno delo. V Škofji vasi pri Celju se bode zdaj vendar odnotni potok Hudinje reguliral. Nikdo ne bode zanikal, kako potrebno je to. Troški bodo znašali okoli 72.000 K; na občino odpade okroglo 7.000 K, katere bode pa večidel interesi plačali. Pl. Bischoffhausen je podaril sam 1.000 K v ta namen. Z delom se prične že marca meseca. Tako se bode ta prepotrebna regulacija izvršila, brez da bi se občinske doklade posebno zvišalo. Zahvala gre v prvi vrsti dež. odborniku M. Stallnerju in dr. Brescharju. Pod vodstvom prvaških dohtarjev Dečko in Serneč se briga okraj le za slavno „Narodno godbo“, — naprednjakom pa se pripušča potrebno gospodarsko delo.

Dr. Štor in čast. Hudo je trpela čast prvaškega dr. Stora, tako hudo, da bi vsak drug človek izginil, ko bi se mu to pripetilo. Poročali smo svoj čas, da je ta čedni prvak iz Te-

harjev po krivem obdolžil krčmarico Kunštič, da je zažgala svoje poslopje. To se je zgodilo le iz sovraštva, ker je bila žena naprednega mišljenja. Ko je žena po nedolžnem v preiskovalnem zaporu sedela, prodali so ji upniki vse, tako da je prišla ubožica na beraško palico. Dr. Štor je dobil za svojo prav prvaško ovačduštvo 10 dni zavora. Mož ima železno čelo in se je proti tej itak nizki kazni pritožil. Ali okrožno sodišče je potrdilo prvo kazen tega tata tuje časti. Ali mož bode imel tudi še pred civilnim sodiščem opraviti. In zdaj vprašamo: Ali je tak človek vreden, da mu stisne pošten mož roko? In ali more biti stranka poštena, ki ima take voditelje? Fej!!

Občinska volitev v Šoštanj. Pred kratkim so se vršile v Šoštanju volitve občinskega predstojništva. Izvoljena sta bila g. Hans Woschnagg za župana in g. Ivan Vošnjak za njegovega namestnika.

Za volitve se klerikalci že pripravljajo, seveda zopet z izrabljanjem lece in spovednice. V Loki pri Zidanem mostu je 26. p. m. župnik že o prihodnjih volitvah pridigoval. Znanec nam piše: „Nisem klerikalec, tudi ne liberal, vendar se čutim poštenega človeka in me v srcu boli, da se omadežuje hišo božjo v svrhu agitacije za klerikalce, katere že itak dobro poznamo“. In potem bodo zopet javkali, da vera peša!

Sv. Marko niže Ptuja. Zadnja naša notica o detomorilki je vznemirila tamošnjega župnika in kaplana. Skočila sta po konci, kot da bi jih gad pičil. A mesto da bi odgovorila ali je res ali ne, kar svet o očetovstvu umorjenega otroka sodi, grozita raje s tožbo in žugata, da bosta „Štajerčeve“ naročnike „k pameti spravila“. Torej z grdim zatiranjem se hočeta oprati. Ali — le poskušajta, le dregajta v sršeno gnezdo in doživela bosta čudeže! Dajajta raje lepše izglede, učita ljudi mir in ljubezen, ne pa sovraštvo in prikrivanje zločinov! Mi se vaju ne bojimo in našim naročnikom tudi ne bode sree v hlače padlo, ako psujeta in hujskata. Zlasti g. kaplan naj molči! Ali je to duhovniški izgled, ako sedi kaplan do polnoči v gostilni g. Čeha, se opijani in končno obleži? Zutraja pa teče z mačkom mašo čitati in spovedovati. Prav resno vprašamo g. dehanta ptujskega, je-li so mu te stvari znane in kaj hoče ukreniti, da se ostavi to pohujšljivo, grdo ravnanje, ki ruši temelje verskega čuta med ljudstvom?!

Iz Slov. Bistrice poročajo prvaški listi najhujše budalosti. Voditelji črnihov v Slov. Bistrici pa so ljudje a la Pinter, ki je bil pred nekaj leti pri nemškem „Turnverein“ in ki je menjal svojo barvo kakor jo menja kameleon. Taki „značaji“ naj imponirajo? Fej!

Regulacija Save. Vlada je dovolila regulacijo Save od Brežice do štajersko-kranjsko-hrvaške meje pri Jesenicah. Regulacija bode trajala 10 let in koštala 1 1/2 miliona kron.

Iz Trbovelj. O vi srečai Trboveljčanje! Kako neskončno vas ljubi sultan Roš! Kako srčno skrbi za vas! Zdaj se bode občinske doklade zvišale na 45%! To je lepo, kaj? O, sultan Roš zna gospodariti, čeprav imajo Trbovlje najslabše ceste na Štajerskem, čeprav se nastavlja hudodelce za policaje, čeprav je prvi cilj nadutega sultana — lastni žep! Veselite se, — saj imate pravico, da plačate 45%.

Trboveljski rudnik. Dosedanji ravnatelj kočevskega rudnika in prejšnji ravnatelj v Trbovljah, Martin Terpotitz, je stopil s 1. prosincem t. l. v trajni pokoj; v Kočevje pride za ravnatelja dosedanji vodja rudokopa v Krapi, g. Lubias.

Ljutomerska pošta. S 1. prosincem upeljalo se je mesto tedensko 3 kratnega tedensko 6 kratni obhod krajev, ki spadajo v področje ljutomerske pošte.

Žganje in sekira. Žganje je zmešalo hlapca Peteka iz Zg. Gorice, da je razsajal pri branjevcu Temerlu v Mariboru in je razbil več šip. Neki pekovski pomočnik je pijanca pred nadaljnim nasiljem ostavil.

Zblaznel je v okrožni sodnji mariborski hlapec Bernart Filip, ki je sedel v preiskovalnem zaporu zaradi požiga in javnega nasilstva.

Življenje rešil. V sv. Lenartu so pili župan Kranjc ter posestnika Bračič in Lukič. Šli so čez neki mostič in je župan pri temu v vodo

padel. Lukič mu je hotel pomagati, ali padel je sam za njim. Ko bi ne bilo Bračiča, utonila bi obadva. Leta pa jih je potegnil iz nevarnega položaja in poklical potem stražmojstra Pena. Ko je ta prišel na lice mesta, našel je Lukiča na pol zmrznenega; Kranjc pa je že zopet v potok padel in bi gotovo utonil, ko bi ne prišel rešitelj.

Vlak je povozil p. m. v Leitersbergu delavca Ferka. Revez je še isti dan v bolnici umrl.

Umor in samomor. V nekem graškem hotelu je ustrelil O. Frieder na svojo spremljevalko Rezo Schutter. Potem se je še sam ustrelil. Mladenec je takoj umrl, deklina pa je težko ranjena.

Zmrznil je 21. p. m. posestnik Turk v Hadočah pri Ptuj. Zapustil je 4 otroke.

Požar. Arjivasi pri Petrovčah je pretela konec decembra velika nevarnost; ko bi ne prišli dve požarni brambi, bi lahko cela vas pogorela. Goreti je prišlo pri posestniku Bredovniku in je pogorela hiša z gospodarskimi poslopiji.

Zenski čudak. V Omurju je umrla Treza Ellegast. Pol stoletja dolgo je izvrševala ta žena obrt krojača za moške obleke. Ostala je neomazana in skrbela za svoje 3 sestre.

Umrli je v Jarenini napreden posestnik Alojz Volstuben, ki je bil tudi obč. svetovalec v Pesnici. Mož je bil blagega značaja in obče spoštovan ter miroljuben. Zadnjo čast sta mu izkazala g. župan J. Gornik in g. J. Jager. N. v. m. p.

Čudna smrt. V Loki pri Zidanem Mostu je umrl kmet Skole; v 24 urah mu je sledila soproga v smrt. Pred 20 leti pa sta umrli prva žena pokojnika in njena mati tudi na ednem drevu. Pač čudno naključje.

Iz Koroškega.

Koroški proračun. Začasni proračun koroške dežele (provizorij) zahteva potrebščini za 5.074.049 K. Pokrilo se bode te potrebščine tako-le: državni prispevek od osebnega davka K 77.690; doklade na pivo K 336.000; na privatna vina K 32.000; drž. prispevek iz davka na žganje K 574.180; od užitniškega davka od mesa (20%) K 41.797; isto od vina itd. K 283.956; doklada od lova K 30.000; lovske takse K 27.000; 60% doklade na hišni davek v Celovcu K 180.000; 65% deželne doklade K 1.889.875; predplaček države K 400.000; k temu pride še lastno pokrite v znesku 1.044.580. Skupne potrebščine znašajo sedaj K 5.074.049, skupno pokritje K 4.917.078; torej je primanjkljaja za K 156.971. Ker se je pa črtalo K 180.000 za meščansko šolo v Celovcu, ni več primanjkljaja temveč ostane prebitka za 13.029 K. Glavni uspeh proračuna je, da se deželne doklade ne zvišajo!

S švindlerji okoli „Mira“ se pač ne bomo nadalje pripravili. Ta list je tako neznajčen, da bi se morali tudi mi roke umiti, kadar se popečamo s plodovi njegove „revolver-žurnalistike.“ Zato bodi le par nesramnostij pribitih: „Mir“ pravi, da nam je „prikrizal“ račune in da smo hoteli naročnike za povišano naročnino „ociganiti“. Kaj je na tej stvari? V 24. številki smo pisali, da postane naš list tednik. Starim naročnikom smo pripustili nekaj „bene“ in rekli, da bodo dobili 1 tednik, ako plačajo do novega leta sedanjo naročnino. Vsak otrok razven prvaških kretinov mora vedeti, da se ne more dajati tednik za isto ceno kakor 14 dnevni list. V številki 25 smo tudi že povedali, da bode naročnina 3 K stala. Dve številki pred novim letom, to je celi mesec pred izidom tednika, so vedeli naši naročniki visokost naročnine. Koga smo torej „ociganili“? Pri takih stvareh se seveda „Mir“ razume, kajti „ociganil“ je celo vrsto upnikov in „wie der Schelm von anderen denkt, so ist er selber“. Ali argumenti in „Mir“ ne spadajo skupaj! „Mir“ nas spravlja v zvezo s Kaiserjem. Kaj nas briga Kaiser? Mi se ne potegujemo zanj in ga ne sodimo. Kaiser je osleparil celo vrsto upnikov, „Mir“ pa oslepari z vsako številko vso slov. javnost, ki se še pusti oslepariti od takih lističev. In zato naj psuje ta švindlerski list kakor hoče, — izginil bode kmalu iz površja, ako se ne najde zopet neumnež, ki mu posodi par sto kron „auf Nimmerwiedersehen“.

Pridni prvaški poslanci! Res so pridni, tako

presneto pridni, da se človeku gabi. Kaj bi bilo s koroškimi Slovenci, ko bi ne imeli zaščitnika v osebi deviško-čistega hofrata Ploja? On dela, on čuje, on pazi, on ne pregleda ničesar, — in v zbornici je vprašal ministra, kako je to mogoče, kako se more tak zločin zgoditi, da se je na postajah Podgora in Borovlje le nemški napis napravil. Hofrat Ploj je našel vse Slovence in Nemce in dokazal ministru, da bodo Korošci v par tednih poginili, ako se ne napiše mesto „Ferlach“ tudi še „Borovlje.“ Tako delajo ti gospodi! In vendar, vendar se dobi še ljudi, ki ne verujejo ne deviško nedolžnost hofrata Ploja in na njegovo srce, ki bije in je bilo in bode bilo za „tužni Korotan“.

Napredna zmaga. Pri občinski volitvi v Rožu so zmagali naprednjaki v 1. in 2. volilnem razredu. Živeli nevstrašeni volilci!

Prvaki — pogoreli. Iz sv. Marjete v Rožni dolini se nam piše: Na Stefanovo je sklicalo prvaško društvo v Petrinoi gostilni politični shod. Že uro pred shodom so bili vsi prostori od naprednjakov zasedeni. Čulo se je, da prideta na ta shod „rešitelj tužnega Korotana“ advokat Brejo in prvak Grafenauer. Ali zadišalo jim je prehitro, kakšna pečenka se peče, in ostala sta raje doma za pečjo. Na shod sta prišla tudi posl. dr. Lemisch in Kirschner. Klerikalcev je bilo komaj dva tucata. In srce jim je padlo tako globoko v hlače, da se niti sklicanega shoda otvoriti niso upali. Zato so obdržali naprednjaki shod po § 2. Poročal je poslanec dr. Lemisch. Naglašal je zlasti, koliko gospodarskega dobička imajo Slovenci od znanja nemškega jezika in kako lepo se izhaja, ako žive Nemci in Slovenci v gospodarski slogi. Tako je postal iz klerikalnega naprednega shoda. Omeniti je, da je bilo v sv. Marjeti doslej vse mirno in složno — zdaj pa hočejo prvaški hujšakci prepričati delati. Prvič so se opekli; upamo, da jih poženejo zavedni možje tudi v bodoče na Kranjsko.

Previdni kapitalisti. V Celovcu imajo podružnico ljubljanske „Kreditne banke.“ Ta podružnica živi slabo. Zdaj je povišala obresti za vložbe na 4½%, tako da plača za vložbe več obresti kakor vzame za posojila. Vložbe so se jako znižale, čeprav agitira vsak prvaški fajmošter za to „banko.“ Novembra se je izplačalo vlog za 1.859.932 K, vložilo pa se je le 1.615.088 K. Vzelo se je torej za 244.844 K več iz „banke“, kakor se je vložilo. Ljudje so previdni in svoje denarje ne žrtvujejo radi za — prvaške bogove.

Prvaški junaki. V Brdu pri sv. Mahorju je napisal neki prvaški junak na šolo psovko, s katero je hotel žaliti naprednega nadučitelja. Ta junak je bil obsojen na 15 dni zapora oz. 150 K globe. Taki poštenjakoviči so pristaši klerikalizma. Fej!

Prvaška zmaga v Sp. Dravogradu. V tem doslej naprednem kraju so zmagali pri zadnjih občinskih volitvah prvaški klerikalci. Glavni agitator zanje je bil lesni trgovec Bernardi. Oče tega možakarja je bil trd Lah, on pa je prvak najdostejše barve. Z malimi začetki je postal bogat in je danes prvi lesni trgovec, tako, da se ga kmetje precej bojijo. Njegova dva mlečozobna pisarja sta grozno agitirala. Pomagal jim je nekaj nemško-narodni kmet, katerega pokojnega očeta se vsi naprednjaki ponosno spominjajo. Vbogi oče! Kako so klerikalci agitirali, to razume samo človek, ki pozna te gospode. Kmete se je hujškalo proti šoli, češ, izgnati se mora štajarske otroke. Nadalje so hujškali proti novemu železnemu mostu čez Dravo, ki bi kmetom kakor tržanom veliko koristil itd. itd. In s tako klavnino, umazano „zmago“ se bahajo od kranjskih farjev nahujskani volilci prvaške stranke!

Iz tira je skočilo 16. p. m. v Celovcu 8 železniških vozov. Druge nesreče ni bilo.

Kmetica zgorela je v Pečnicah pri Rožku. Spala je poleg hudo zakurjene peči in se ji je vnela obleka.

Po svetu.

Leto 1907 je navadno leto in obsega 300 dni, na katerih se bomo pehali in mučili za grizljive kruha in 65 nedelj ter praznikov, na katerih se kupimo kozarček vinca, ako nam grošev ne zmanjka. 100 letni vremenski preok pravi, da bode to leto bolj suho in mrzlo,

torej jako plodovito. Konec marca bode postalo gorko, april pa naj bode imel zopet za norca in tudi maj mu bode sledil. Predpust je letos presneto kratek; 6. t. prične in 13. svečana je že pepelnica sredi; vendar pa prerokujemo, da bode ta predpust za marsikaterega le še pradol. Srečnica in Peter-Pavel sta letos zelo ljubezniva; oba praznika padeta namreč na soboto. Marija-oznanjenje pa pade na ponedeljek, kar pozdravljajo zlasti tisti, ki imajo ob ponedeljkih otekle lase. L. 1907 šteje nekaj zgodovinsko važnih jubilejev. 8. nov. bode ravno 600 let, odkar so prisegli hrabri švicarski kmetje na gori Rütli da poženejo tje nasilneže iz svojih hribov. Potem je 200 let, odkar sta Anglija in Šotlandska združeni, 150 let od bitk pri Kolinu in Rosbahu, 100 let, odkar je šel Radetzky v pokoj itd. Letošnje leto — to prerokujemo mi in zastavimo svojo glavo, da bode tako — to leto torej bode prineslo veselja in žalosti in smeha in solz, ljudje se bodo rodili in krstili, ženili in topli in umirali in — amen!

19 letna roparica. V okolici Berolina je divjala dalje časa tatinska družba, katero je zdaj policija polovila. Vodja te družbe je bila neka 19 letna punica. Presnete babilnice!

Iz kloštra v Imstu na Tirolskem popihal je že dolgo bolani pater Wendelin. Postal mu je dolgčas.

Grozno hudodelstvo. V Graslicu na Češkem je umoril 19 letni Jos. Riedel ljubico svojega očeta in njenega otroka; potem je zažgal hišo in se obesil.

Draginja. Švedske nžigalice se podražijo pri 1000 škatljah za 1 K do 1.20 K. Namizno in repno olje se podraži od 20 do 24 vin. Safran se podraži pri deki za 30 vin. Tudi milo (žajfa) in sveče se podražijo za 10 do 12 vin. pri kišti. Hudirja, zakaj ne obdačijo še vodo, katero pijemo in zrak, katerega dihamo in — lumparije, katere uganjajo visoki gospodje z nami berati.

Železniške nesreče. V sled goste megle so se pripetile v zadnjih dneh razne velike železniške nesreče. Na postaji Orlava na Češkem sta trčila dva tovorna vlaka; eden strojevodja je mrtev, drugi pa težko ranjen in zblaznel. — Pri Terracoti (Sv. Amerika), sta trčila 2 osebna vlaka. Dolej je naznanjenih čez 50 mrtvih. — V bližini Hamburga se je pripetila velika železniška nesreča; pogorelo je tudi čez 10 milj. v vrednostnih papirjih. Mrtvih je 25, ranjenih pa več sto oseb. — Slična nesreča seje zgodila na progi Minitopolis — St. Paul (Am.); 15 oseb mrtvih.

Osleparjena hranilnica. Hranilnico v notranjem mestu v Budimpešti je osleparil neki 24letni W. Vorliesl za K 300.000.

Cela vas preložena. Rudnik v Mostu (Brüx) se bode razširil. S tem bi prišla vas Sobrusan v nevarnost. Zato je nakupil rudnik vso vas, vse hiše, cerkev in šolo in nakazal posestnikom druga posestva. Spomladi pričnejo že zidati novo vas in podirati dosedanje. Kaj vse napravi „človeški krt“, ki išče „črni dijamant“.

Goljuf-poslanec. Kje? Seveda na Ogerskem. Poslanec Udvary je poneveril 70.000 K ondodni hranilnici in jo potem popihal. Neko družino je za več kot 1 milijon osleparil, svojo ženo za 150.000 in tovariša Szmeze za 220.000 K. Nabral je na ta način precej drobiža in je potem zapustil „nehvaležno“ ogrsko domovino.

Gospodarske.

Kaj so kmetje l. 1906 dosegli? Kmetijska centrala odgovarja na to vprašanje tako-le: 1. Prepoved terminskega trgovstva na borzni način in predrugačba poljedelskih borz. 2. Odstranitev klavzulbe pri vinski colnini v italijanski trgovski pogodbi. 3. Primerno zvišanje poljedelskih colnin. 4. Preprečenje ustanovitve skladišča za ruski sladkor v Ustju (Aussig). 5. Uvrstitev veterinarske oddelka v poljedelsko ministristvo. 6. Dosežena podpora 500.000 K za sudetne dežele. 7. Uspešni odpor proti uvozu holandske in francoske živine ter argentinskega mesa. Glavna zasluga poljedelske centralne, kateri načeljuje Alfred Simitsch vitez pl. Hohenblum, pa je vzbuditev agrarne ideje. Zato pravi letak na koncu: Poljedelci avstrijski, kateri politični ali narodni stranki tudi pripadate, združite se